

predsednika plem. Körberja, v katerej jasno izražajo svojo zadovoljnost s dosedanjimi razmerami, ter krepko nasprotujejo postopanju novodobnih krivih prerokov. Ne dajte se tem pregovoriti, zapeljati in oplahiti. Naprednjaški pozdrav vam pošilja vaš prijatelj in sobojevnik „Štajerc“!

Spodnje-štajerske novice.

Iz spominskih zapiskov. Dne 23. junija 1900 je stal tukajšni učitelj g. Viljem Frisch kot obtoženec pred porotnim sodiščem v Mariboru, ker je tukajšnemu advokatu dr. Brumenu očital, da je ovaduh. Frisch je bil **nekrivim spoznan**, ker so porotniki **enoglasno** kot dokazano spoznali, da je **dr. Brumen sodnijsko znani ovaduh (denuncijant)**.

Gospod Karol Gregorič nam piše iz Spodje Šiške pri Ljubljani: „Ni res, da bi bilo moje podjetje v Celju propadlo, ni res, da sem jaz zahteval kako podporo, ni res, da je bilo meni treba pomoči, in ni res, da je meni sploh česar zmanjkalo, ali pa, da bi se bil kdo od mene obrnil. Jaz zapustil sem Celje, ker sem si zidal za 52.000 kron hišo v Spodnji Šiški pri Ljubljani in sem tam začel veliko vinsko trgovino“.

Od Velike Nedelje. „Celjska žaba“ sumiči in napada gospoda nadučitelja v Veliki Nedelji na tako nesramen način, da te reči ne moremo hladnokrvno prezirati. Predbaciva mu namreč, da dobiva podporo od „Südmarke“ in „Šulferajna“ in da je baje kriv, da se otroci iz Velike Nedelje raje v nemško ormožko šolo pošiljajo. Žaba, tvoje regljanje napredujakov v njihovem napredku ne bode zaviralo, molči raje in skrij se, zima je!

Okradeni tat. Hrvat Franjo Coh iz Huma je v Pristavi, okraj Šmarje pri Jelšah, ukradel gostilničarju Strašku 540 kron. Ko je šel potem skozi gozd, napadel ga je že 10krat predkaznovani tat Anton Pirkovič ter mu odvzel od ravnokar dobljenega plena 260 kron. Oba uzmoviča imajo že pod ključem.

Nečloveški zločinci so v noči od 23. do 24. ulomili v spalnico pri veleposestniku Ivan Gerjeviču v Rigolnici pri Brežicah službujočih dekel, Kate in Barbare Verbešič. Bili ste si sestre, prva 17, druga pa 24 let stara. Obe ste bili vsled udarcev s sekiro na glavi in rokah težko ranjeni. Vzrok zločinu je bila najbrž ljubosumnost.

Kmetskemu okrožju, ki je nam doposlalo dopis tikajoč zadevo ptujskega sejma sv. Katarine, se pristržno zahljujemo ter mu naznanjamo, da bodemo dotičnega črnega breznačajnega hinavca in nepokojneža v našem prihodnjem listu pod krtačo vzeli. Mi sicer nismo bili namenjeni si s takim potepuhom roke umazati, a na voljo ljudstva smo se vendar za to odločili, ker je mnogo naših naročnikov to željo izrazilo pismeno, kakor tudi ustmeno. Veseli nas Vaše zanimanje.

Z Bogom!

Nemškutarije se bojijo klerikalni krivi preroki od strani Marijinih bratov. Ta red je namreč kupil neko večje posestvo v Seliščih pri Št. Jurju ob Ščavnici ter misli tam graditi šolo in samostan. Črnci, ki vse črno vidijo, se bojé, da bi se znala skozi ta red nemškutarija vtihotapili. Ja, sumičiti ti pa znajo!

Poskušeni dvojni umor in samomor. V Karčevini pri Vurbergu je dne 4. t. m. mizarski mojster J. Rečnik vstrelil z revolverjem na svojo ženo in hčer ter obe težko ranil. S prvo kroglo je zadel ženo v glavo, z drugo pa v roko, ko jo je vzdignila v obrambo. Nato je šel nad hčer, katero je imel medtem v kamri zaprto, ter tudi isto težko ranil. Ko se je žena nekoliko zavedla, začela je klicati na pomoč, vsled česar je zločinec pobegnul. Zvečer ob poluosmih je prišel Rečnik težko ranjen k Ptujskemu zdravniku g. dr. Mezlerju, ter istega prosil, naj mu kroglo iz čeljusti izvleče. Poprašan, od kodi da ima rano, razložil je vso svoje zločinstvo. Oddan je bil v tukajšno bolnišnico, odkoder so ga 6. t. m. v svrhu operacije v Graško kliniko prepeljali. Ženski sta v Ptujski bolnišnici. Vzrok zločinu je bil domači prepir.

Od porotnega sodišča v Celju. Dne 8. novembra t. l. je bil obsojen pri porotnem sodišču v Celju požigalec Andrej Marinc iz Št. Jurja na Taboru na 5 let težke ječe. — Nadalje je stal pri istem sodišču J. Robnik iz Slovenjegrada obdolžen požiga in goljufije. Prvega zločina je bil nekrivim spoznan zaradi družega pa enoglasno krivim, ter bil obsojen na 18 mesecev težke ječe. — Dne 2. t. m. je bil od porotnikov zaradi tatvine (nad 600 kron vrednosti), nadalje tatvine iz navade, goljufije, izsiljenja, javnega nasilstva (proti orožnikom) in prestopka neresničnega zglasenja krivim spoznan Gottfried Krebs ter od sodnega dvora na 7 let težke ječe obsojen. Krebs je nosil že različna imena n. pr. Alojzij Majer, Engelbert Kerzenberger itd. V ječi je bil že večkrat, slednjič 8 let v Ljubljanski kaznilnici. Zadnja leta se je klatil med cigani po Primorskem, Kranjskem in Štajerskem. Ko je obsodbo zaslišal, je rekel: „Kaj je to, 7 let? 20 let bi mi bili morali dati. 7 let je za mene, kakor eden dan.“

Dopisi.

Od sv. Jurja ob Ščavnici. Zahvala. Prostovoljno gasilno društvo sv. Jurja ob Ščavnici se pristržno zahvaljuje vsem svojim dobrotnikom za poslano podporo v tem letu. Odbor.

Od sv. Antona v Slovenskih goricah se nam piše: „Dragi nam „Štajerc“! Že dolgo nisi nič slišal od nas Antončanov, zdaj pa te vendar enkrat prosimo, ne zameri nam, da te hočemo z nekaterimi vrsticami nadlegovati. Ne moremo tako na tihem dalje prenašati krivice, katera se tu godi, naznaniti jo ti moramo, ljubi „Štajerc“. Godi pa se nam krivica od več sovražnikov v naši fari, posebno pa od našega poštarja Jakob-a Šegula. Zelo radi bi vedeli, kaj vendar ti dragi „Štajerc“ našemu Šeguli toliko hudega storiš, da te on zmiraj tako zelo sovraži in

in preganja. Sram nas je, očitno povedati, kako grdo in ostudno se ta lažnjivi obrekovalec predrzne črez te govoriti Kjer koli more, te grdi in zasramuje ter laže črez te, da je groza. Močno si prizadeva, da bi te spravil iz fare, ali ta njegova želja se ne bo izpolnila, mi ostanemo tebi zvesti, brali te smo in te še bomo brali, akoravno nismo vsi tvoji naročniki, dobimo te od prijateljev, Mi smo prepričani, da govoriš vselej pravo in čisto resnico. Vam, gospod Šegula, pa očitno zapovemo, da nimate našega lista in tudi ne kake druge reči, ki pride za nas po pošti, nikomur kazati, naj že bo, kdor hoče! Za to nimate pravice. Kako ste do zdaj ravnali, tako ni v redu; je prišel na pošto g. kaplan ali g. učitelj ali kak Vaš sorodnik, smel si je na pošti vse pogledati, kaj je, od kod je prišlo in komu sliši. Nikako tudi nimate pravice koga zmerjati in oštevati, ako pride na pošto po naš list "Štajerca" ali po kaj drugega, kakor ste to do sedaj delali. Nekoliko pameti imamo tudi mi, da vemo, kakšne postave so za ces. kr. pošto in kako se mora na njej poslovati. Zagotovimo Vam da bomo potrebno ukrenili, ako se ne popboljšate in bodete še nadalje tako ravnali, kakor do sedaj; če se ne spreobrnate, se ne bodete več dolgo na Antonski pošti mastili, nabrusit si boste morali svoje pete in jo dalje popihat. Ako ne postanete mirni, gospod Šegula, pride drugikrat kaj več na dan, kar Vas ne bode samo do kosti, ampak celo do možganov speklo.

Več naprednjakov iz Antonske fare.

(Opomba uredništva: Vrli št. Antonski naprednjaki! Ako bi se zgoraj navedeni nedostatki na vaši pošti tudi še v prihodnje resnično zapaziti dali, tedaj vas prosimo, da nas o tem nemudoma obvestite. Skrbeli bomo, da se bodo take nestrpne razmere izboljšale, za tokrat vam se zahvaljujemo za poslani dopis. Poslali ga bomo na višje kompetentno mesto. Pozdrav!)

Iz Slivnice pri Mariboru. Piše se nam: „Ljubi mi Štajerc! Oglasiti se vendar moram tudi enkrat iz Slivnice v tvojem listu. Predolgo sem že skoraj prizanašal klerikalni druhalu. Srce me boli, ko pomislim, da nikomur nič hudega ne storiš in vendar klerikalci in „Fihposovi“ privrženci tako celo črtijo ne samo tebe, temuč tudi tvoje naročnike, kar se tudi tukaj v Slivnici dogaja. Hvala Bogu, največjega „Štajerčevega“ sovražnika smo se sedaj znebili iz Slivnice, namreč dobro znanega kaplana J. J.; le kratko časa je bil pri nas. Nastavljen je sedaj za fajmoštra pri sv. Duhu v Ločah. Naprednjaki Ločki, ne dajte se pregovoriti, ostanite stanovitni, zvesti somišljeniki „Štajerca“. Dobili ste hudega sovražnika vaše stranke. Za slovo dal je še prirediti igro (ali teater) „Lurška pastirica“. Pa zdi se mi, da kaplanske device so prepozno na svet prišle, da bi bile vredne, Lurško pastirico predstavljati. Igra je bila samo za klerikalne privržence pristopna, naprednjaki niso dobili vstopnic: kaplan je namreč izročil vstopne listeke F. P.-u in mu zakrtil, da naročnikom „Štajerca“ ne sme nobenega prodati. Ko zahtevam jaz

vstopni listek, mi ta prav priliznjeno, kakor je sploh pri klerikalcih navada, reče, kaj sem se vendar pregrešil, da ga meni ne sme dati? No, sem si mislil, pa ga obdrži za-se, saj vem, zakaj da ga ne dobim, — naročnik sem „Štajerca“. Gospodje so se najbrž bali, da bi jim kak naprednjak znal ob tej priliki povedati v lice neljubo resnico in jim očitati njih potuhnjenost in priliznjenost. Po igri je kaplan še hudo udrihal po „Štajercu“ in njegovih naročnikih, na kar ga F. P. opozori: „Saj tem nisem dal vstopnih listekov.“ Zbrani klerikalni možiceljni so res morali svojo radovednost po vsej sili ukrotiti, jako radi bi bili zvedeli imena tistih, ki niso dobili listekov. Ali ni se jim posrečilo. Da se pa vsaj nekoliko potolažite in da se vam ne naredi zgula pod jezikom, povem vam ime enega teh izključenih, to sem jaz, Jernej Furek, „Štajerčev“ naročnik. Pa ponosen si pa vendar le še lahko, preljubi „Štajerc“, da te ti klerikalni gospodje tako radi čitajo, preveč so radovedni, kaj nam poročáš. Tako n. pr. naš župnik poprej ve, kaj je v „Štajercu“, kakor jaz kot tvoj naročnik. Župnik, brigajte se raje za red v cerkvi, ne pa za druge reči, ki ne spadajo v Vaš delokrog. Ali ne vidite, kako se zadržuje v cerkvi mladeniška družba, ali ne vidite, kako mežnar med blagoslovom pred Najsvetejšim ostudno potleh pljuva, da mora enemu res hudo postati?! O, tega vi ne vidite, pač pa „Štajerca“, ako je tudi v znotranjem žepu telovnika. Ste mar tudi gluhi, gospod župnik? Ljubi bralci „Štajerca“, ali ste že kje doživeli, da bi se mrliču trijančilo, namesto zvonilo. Ta navada je zdaj tukaj pri nas upeljana. Če namreč umerje otrok, se mu ne zvoni, ampak tukaj pri nas v Slivnici se mu trijanči! Presneto, to je lep red! Šolarji so v kršanskem nauku tudi kaj lepo podučeni! Namesto da bi iz šole gredé srečajoče ljudi pozdravljali, kažejo jim osta in jezike, se jim grdo posmehujejo itd. Gromska potica, to je red! Tu imejte klerikalci oči in ušesa odprta, „Štajerca“ pa pustite pri miru, ne udrihajte po njem! „Štajerc“, ti pa nam bodi spoštovan in pozdravljen. — Jernej Furek v imenu „Štajerčevih“ naročnikov.

Iz Polenšaka. Na mojem potovanju pridem dne 15. novembra t. l. ali na Martinovo nedeljo na prijazen griček Polenšak. Najprej obiščem lepo okinčano cerkvico Marije Device. Zares, čedna cerkvica je to, vsa čast čast. gospodu župniku in vrlim faranom! Nastavim moj daljnogled, da si ogledam okolico. Lepa je in tiha in mirna. Da se malo okrepčam, podam se v gostilno. Kmalu sem spoznal, da je krčmar klerikalec od pete do temena. Njegovega imena vam za danes ne razodenem. Zapazil sem, da je naročnik „Celjske žabe“, „Slov. Gospodarja“ in njegovega sinčka „Fihposa“. Na „Štajerca“ je tako razkačen, da je moral ta list o nekaj priložnosti leteti z mize na peč. Ta krčmar besni od jeze, samo če sliši ime „Štajerc“. Sedim pri četrtinki belega. Iz stranske sobe čujem hrup in „škandal“, toda ne vem, kaj da pomeni. Ko mi gostilničar postavi na moje zahtevanje

drugo četrtinko na mizo, mi pripomni: „Danes smo pa res luštni, smo sami klerikalčki skupaj! Hvala Bogu, da ni nobenega liberalca tukaj v moji gostilni!“ Ali dragi G. zmotil si se. Nas je več, kakor slutiš. Misliš, da ste tisti dve devici — prav za prav sta vdovici — in neki poljanski občinski blagajničar (imena ne vem, mislim pa, da mu po hiši Pavljenko pravijo) klerikalci? No pusti nas tudi živeti. Srečno. V sosédnji krčmi sem pa tudi prav dobrega dobil, akoravno ni bilo tako belo, kakor v prvej. Zvedel sem, da sta omenjeni vdovici k blagostanju prvega krčmarja, katerega sem na letošnjo Martinovo nedeljo v Polenšaku obiskal, mnogo, mnogo pripomogli. Ako ne, pa vprašaj in gotovo ti bodele povedali, kako ste se vozili na njegovem parobrodu domu! Zdramite se vendar, obrnite dotičniku hrbet, svetujem vama, da si raje vajino vročo kri ohladite doma pri svojih otročičih, ki vaji kličejo ves dan! Pridem spet, in ogledal si bodem skoz svoj daljnogled vse natančneje.

Naprednjaški slovenski popotnik.

Iz Oplotnice. Dne 9. novembra t. l. imeli smo občinske volitve, pri katerih smo propali, ker nam ne stojé taka sredstva na razpolago kakor duhovnikom: cerkev, spovednica, prižnica, na katerih se je s vso silo pritiskalo tudi v soseskih farah, na vso moč hodilo od hiše do hiše, zlorabila se vera, da, ako se jim ne da oblastilo, se Bogu zamerijo, da se gre za sv. katoliško cerkev in različno družega se je ljudem pravilo: tudi to, da ni čuda, ako vera peša. A imamo tudi nekaj pritlikavih Oplotničanov, katerim se gre za razvoj njihovih podjetij pod klerikalno komando. Imamo zdaj Jurija s slaboj, višji komandant mu je Jurij s palico. Ta hoče imeti sedaj vahtarja za policaja, kateri seveda ima širok žep za nemški denar, a tega bo skoraj zmanjkalo in šel bo k Jožeku šnopsa kuhat; saj ima že, kakor ljudje pravijo, v klet narejeno „voserlajtengo“, no potem pa bo že šlo. Ja, ja! Jožek bi pač tudi rad komandiral in je zelo žalosten, da pri zadnjih občinskih sejah ni njegova obveljala. Hotel je spraviti dac na vino, pa ni šlo, ker je sam na svoj „šnopskessel“ pozabil; pravi, da noče biti dalje pri takih buteljnih, kateri njega ne poslušajo. Vemo, da ima veliko lepih reči, celo žameta ima več kot pameti. Ne leži pred na medvedovo kožo, predno medveda ne vstreliš, tako pravi pregovor. V Oplotnico pač vsakdo rad tišči, tudi Jesih se je nam vsilil, pa ker je preveč hud in kisel, nobenemu prav ne diši. Še bolj grenek pa hoče postati, ko so oni iz posojilnice vzeti denarji, ki nekemu jako grenki prihajajo, če se ne vklanja temu denarnemu mogotcu. Eden je, ga ne smemo pozabiti, kateri bi še dušo prodal za eden liter starine, — a strah nas je, ga imenovati. V čitalnici in posojilnici bo pa zdaj tudi občinska pisarna, a na Pozaukovem „kafehaus“ in oštarija „Narodni dom“, kako bode tam možiček skakal in se po navadi bahal „ich hob ich viel probirt, bor i schon in Dänemark, Deutschland, ich bas ich viel zu erzählen von de Hamburg“, a ne vemo, se je li tudi tam učil „počne“ delati in klobuke robiti. Prav lepe so besede našega Zveličarja: ljubi tvojega bližnjega,

kakor samega sebe! A vi kot v prvi vrsti k temu poklicani, hujskate ljudstvo, pa zakaj? Za svoj lakomni, nikdar polni žep in za svoje ničvredne namene, samo da si pridobite s tem ime in čast na tem svetu z izstiskanimi groši ubogega ljudstva, katero bode najbrž žalibog prepozno spoznalo vaše zvijače. Drugokrat več.

Naprednjaki.

Spodnji Dravograd. Dragi „Štajerc“! „Naš Dom“ številka 25. od 3. t. m. toči solze, da je pri nas pri občinski volitvi napredna stranka zmagala in pravi, da ista ni držala dane besede ter v prvi volilni razred kmečke odhorne volila. Vprašam te „Laž Dom“, koga pa so hotli kmetje voliti? Tisti mož — imena ne bodem imenoval, katerega so kmetje želeli v občinski odbor spraviti, je javno povedal, da je bolehen in da volitve ne prevzame. Koga pa bi tedaj naj volili? Znabiti Hanzeka? Ali zdi se nam, da za njega kmetje tako ne marate, manj še pa mi, ako so Kuri Pungerschek in Otto od kmetov postavljenega odbornika v prvem volilnem razredu volili, niso bili podučeni, da tisti volitve ne sprejme. Somišljenikov črnosuknarjev ne bodemo nikdar volili. Ali bodejo nas naprednjake iz občinskega odbora potisnili, to morate klerikalci še le dokazati in opomnimo, da to še nikdar ni naprednjaško bilo, če se je pri volitvi po nasvetu črnosuknarjev ravnalo. Kaj poreče k temu „Naš Dom“?

Naprednjaki.

Zunanje novice.

Petrolej zopet dražji in sicer velja liter 40 vinarjev; krive temu so fabrike, ki so se za vzvišanje cene zjediniše. Spomladi bode cena, kakor je pričakovati, zopet padla.

V Judenburgu na gorenjem Štajerskem se je ustrelil vodnik 1. stotnije tamošnjega bataljona lovcev številka 20, Janizek. Puško si je nastavil v usta in krogla je prodrla v možgane, tako, da je bil samomorilec pri priči mrtev. Vzrok samomora je baje bila nesrečna ljubezen.

Princezinja in kočijaž. Pred kratkim se je po različnih listih pisalo, da je princezinja Marija Alicia Schönburg-Waldenburg s svojim kočijažem Emilio Materni pobegnila. Njen mož knez Schönburg-Waldenburg je pred poroko prestopil k veri svoje neveste, katoličanke; bil je poprej luteranec.

V gradu Skierniowice na Poljskem je vsled zastrupljenja umrla mlada princezinja Elizabeta Hesenška. Jedla je pokvarjene ostrige, ki so pa zdravju jako nevarne. Za napravo njene truge so vporabili 80 kilogramov srebra.

V Šerburgu (Cherburg) na Francoskem je neki vojak z imenom Diot kot stražnik proge, po kateri se je imel pripeljati laški kralj s kraljico, na šine navalil 5 velikih kamenov. Nadzorovalni orožnik je hudodelstvo pravočasno zasledil, ter tako nesrečo odvrnil. Hudobnež postavljen bode pred vojno sodišče.

Na obeh očesih oslepel je v Gradcu avskultant dr. Arnold Sailer; mislil je napraviti sodnijski izpit, pa mu je spodletelo. Ta „smola“ ga je tako razjarila,